

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendőek.

mondani akarok, de ha helyesen ítélsz a dolog fe-
löl, befogod látni: hogy épen nincs miért na-

(Folytatása köv.)

Engem e közlemények ádes fölindulásba ej-

dásába kerülne is. És Vasady ur nagyon rossz szolgálatot tesz, eddigi jó szolgálatai után, a székelly nemzeti múzeumnak, ha azért, mert méltatlanul bántak vele egyesek, magán az intézetnél áll, oda hagyva akkor, midőn legnagyobb szükség lenne rá és elmenve Bécsbe, jobb fizetésbe találna, de nem egy magyar nemzeti ügyet szolgálva.

Ha nem tud, vagy nem akar a megye még évi 500 frtot sem fizetni a múzeumőrnek: vegye kezébe a nemzet és első sorban az erre leginkább hivatott „székely” művelődési és közgazdasági egyesület” budapesti központi bizottsága az ügyet; alakítson székelly nemzeti múzeum-egyletet például 5 frt évi díj mellett s mi, a székelly nemzeti közmunkásai, szívesen és hazafias készséggel állunk a kibontott zászló alá.

Általában mi úgy vélekedünk, hogy a székelly nemzeti múzeum a székelly nemzeti, és hogy lehet a székelly Sepsi-Szent-Györgyön is, de a tulajdonos maga a nemzet és Háromszék-vármegye csupán bizományosa, gondozója és fenntartója a nemzeti közintézetnek s az ellen [már éppen határozottan tiltakozunk, hogy Marosszéket, most már Marosmegyét ki lehetne zárni a székellyegylet sorából és el lehetne vitatni jogát, hogy belésszon a székelly nemzeti közintézetbe, mint valódi közintézet. A tulajdonos a székellyegylet, a főfelügyeletet a „székely” művelődési és közgazdasági egyesület” központi választmányára van bízva gyakorolni s magát az igazgatást a székelly megyék s közöttük Maros-Tordamegye fő- és alispánjai s a székelly egyesület vidéki választmányai. Mindezt, marosszéki székellyeket sem a golya költött s a „Háromszék” névtelen cikkezése nagyon csalódik, midőn az írja, hogy „alig ha el [nem megy kedve (m) Maros-Vásárhelyről levelezgetni a székelly nemzeti múzeum érdekében”, ha megtudom, hogy Marosszék az alapító levél értelmében ki van zárva a tulajdonosok sorából, miután ott már van Teloki-téka. Dehogy megy el kedvünk tisztelt névtelen cikkezése, csak most jön meg igazán a kedvünk és kötelességünk, hogy e részben helytelen intézkedés ellen tiltakozunk, annak megváltoztatását kérjük és követeljük, s hogy a székelly nemzeti múzeumról, melyet eddig édes mindnyájunknak tekintettünk, jövőre is több világosságot, nagyobb nyíltságot kérjünk és követeljünk a közönség érdekében.

Jándor Kálmán.

— Keleti és déli kereskedelmi érdekeink veszélye. A bécsi „Tagblatt” egészen biztos tudósítást vett Belgrádból arról, hogy a szerb kormány el van határozva jóváhagyni és szentesíteni a balkánfélszigeti vasúthálózat kiépítésére vonatkozó angol javaslatot. E javaslat arra van alapítva, hogy Szerbia Nistól kiindulva Vranjától Úszkúbig épít egy vasutvonalat, hol ez csatlakozik a már kiépített mitrovicz-szalóniki vonalhoz. Vranjától Úszkúbig a vonal ugyan török területen fekszik, de erre nézve a porta engedélyokmánya már az angolok kezében van. Sőt az angolok biztosítást nyertek már az iránt is, hogy Úszkúbtól nyugat felé az albán területen át új vasutvonal engedélyeztetik az adriai tengeren fekvő durazzói kikötőig. Ez uton tehát Szerbia is utat nyer a tengerig. A nisztkübi vonal kiépítéséhez szükséges tőkét az angolok már bihetetlen olcsó kamattal felajánlották Szerbiának s ugyan az angolok készen állnak szerb zászló alatt egy gőzhajó összeköttetést is létrehozni a közép és alsó Dunán Szerbia, Bulgária és a Fekete-tenger között.

Jókai Szegedről.

(Vége.)

A hét választófejedelemmel.

Maga a sár, a piszok is lehet fenséges, ha nagy tömegben jelenik meg, egy lapátára való sár és szemét undorító, de egy egész tenger egy habarékú nyúló iszapból, szármallott vályogból, robadt nádból és pudvás fából, élnékvite zöld békanyálál bevont tömpöllyekkel, mikből undok-békek útnak a fejüket, kuruttyolva a keskeny padlónjárók fölébe: „rosszul van! nem jól van! rossz kormány! nem kell nekem! nekem sem!” a száraz fákról leléggő hínár, a minden színt váltó megnevészelt minőségű dágvány s aztán a fölötté, mint egy rémszellem, végig lengő moosár-bú, a mitől az embernek minden tagja lüdbörzik, ennek az iszapárnak a szélében áll egy földszinti szegletház, a minek a szegletház nyíló ajtajához lépcsőkön kell fölmenni. Még tegnap csak csónakkal lehetett idejönni, vízben állt; ma már szárazon van; a kőművesek éppen most kezdenek hozzá, hogy leverjék róla az ázatos vakolatot s felgyűrűközt emberek lapátolják ki az udvarból a bűzös sarat. — Ez a „vendég fogadó a hét választó fejedelemből.” — Ide gyűlnék össze délen egy kis elkülönített szobába ebédelni azok a derék emberek, a kikre rábízta az ország, hogy ennek a sártömegnek ismét városalakat adjanak; itt találkoznak össze, miután kora reggeltől déli hét óráig az iszapból a tetején jártak, összetört háztetőket, gyurmával alakult falakat, butorpoz-dorját megbecsültek; mit érhetett az, mikor még valami volt? Bizony a megkötött elszántság kellett hozzá, hogy ezt a megbízást elfogadják. Mi-

Kossuth dolgozó szobája.

Verhovay látogatást téve Kossuthnál, a többek közt ezeket írja az „E—s”-nek:

Kossuth dolgozó szobájában fogadott. Kicsi hely.

Egy asceta lakónak is beválnék e szoba, a tágas oldalkeret, egy szőnyeggel beborított asztal s egy nagy tűkör nélkül. Így is inkább hasonlít kisvárosi könyvkereskedő bolthoz, mint a mit divatos nyelven, a divat szevelgésével, „dolgozó szobának” szokás nevezni.

Az íróasztal egészen úgy áll ott könyvekkel megrakodva a könyvszekrények között, szemben a benyílóval, hátul az épület homlokfalának, mint a könyvkereskedő áruállványa, a melyre a mutatványkönyvek helyezvén. Hat nyílt fiókos jegyzék-állványa van az íróasztalnak két sorra osztva. Ez állvány telített van könyvvel. Bal oldalt kézi könyvszekrény áll, hasonlóan telített könyvvel.

Hát megett az erkélyre nyíló ajtó és ablak között, a honnan elbájló és lebilincselő kilátás nyílik a havasokra, áll falhoz támasztva egy fiókos szekrény, a legegyszerűbb gyártmány, mint vásárainkon a festetlen láda. Csak hogy kincset rejt ám most e láda. Kincses szekrénynek lón vasrészolva a fiókokban levő növénygyűjtemény és az a növényeket a fiókokon osztályozó és azokra ragasztott papírlapok miatt.

Kincs volna e szekrények tartalma tudományos szempontból is, mint a tavaszi flóra nagy gondtal és fáradsággal összehordott gyűjteménye, de a mi e kincs értékének a zománcot adja, az a körülmény, hogy Kossuth maga járt, kelt, kusztott utánuk a havasok meredélyein, vizeséseken, és sziklahasadásokon.

Egy részt a könyvek, mint az emberi ész termő erejének flórája, más részt a növénygyűjtemény, mint a természet alkotó erejének flórája között, elbarrikádizva áll, elmékedik, aggódik, dolgozik Kossuth Lajos.

Itt szokott nap hosszat órák száma olvasni, kutatni, írni. Többen végette, a nagy végett, nagyok nézték el az íróasztalt is. Pedig közep-nagyságú támaszeszközök ez a műveknek, a melyek fölött gondolatokba mélyed, s a papírlapoknak, a melyekre eszméit veti.

Lapszemle.

A „Hon” szerint a pénzügyvilágban nagy sensációt keltett az a hír, hogy Olo Russel, a berlini angol követ, kormányának azt sürgönyözte, hogy „a német pénzüemberek általában hiszik, hogy a német kormány készül a ketős valutát” behozni. Bismarck határozottan visszautasította ugyan a valuta megváltoztatására vonatkozó hírt; azonban elismerte, hogy a német kormány az ezüst eladást beszüntette, pedig még 100 millió forint ezüst birtokában volt; az ezüst-eladással a német kormánynek már eddig 96 és fél millió márká vesztesége volt. De a leghatározottabb lépést az ezüst valuta érdekében az amerikaiak tették. Ezek nem elégedtek meg a Blandbillel, mely mint tudjuk 412½ grammos ezüst dollároknak (tehát az aranyhoz 16%-os veszteséggel) havonként 2—4 millió erejűg való vereséget határozott el; de a congressus elfogadta a Warner-féle billt is; mely először is: az ezüst dollár-teretés maximalis havi összegének korlátját megszüntette; másodsor: a váltópénz fizetési képességét 5 dollárról 20 dollárra emelte; harmadsor: minden magánosnak, az állami pénzügyekben, korlátlan ezüst dollár-teretést engedélyt adott; még pedig a piaci ezüstár és az ezüst dollár értéke közötti differenciának lefizetése fe-

nő sártenger, a mi előtűnik! S a jó közönség még szaporítani segít ezt a sarat, azzal a mit a fejközhöz hajigál. Mindennap szemükre hányják, hogy tíz forint napi díjt huznak. Ezért a munkáért! Újsgírós a cikkekért, énekes a daláért igazgatótanácsos a jelenléteért, képviselő a távol-léteért hogy fizetést kapjon, ez igen jó és természetes; hanem a kinek egy város újáteremtése munkáját kell végrehajtani, az tegye azt a maga kényerén s érje be a — mindennapi kritikával. — No ha áll az a közmondás, hogy a „felpanaszoltól meghizik az ember”. E akkor ennek a bizottságnak nagyon meg fog használni a szegedi működés. Még Horváth Gyula csak jól jár vele; de mi lesz szegény Komjáthyból? a kinek most is elég istenáldotta termete van.

„Akadt volna elég ember, a ki elvállalta volna azt ingyen”. Elhiszem, csak hogy ha én nekem valaki azt mondja, hogy ő kész ingyen vállalkozni 12—15 milliónyi összeg befektetésére, azzal ha egy szobában kell hálóm, éjszakára nem huzom le a lábamról a csizmám.

Mert drága a fülemüle hangja, de drágább a kacsa, a ki azt mondja, hogy „sáp, sáp, sáp”.

Hiszem éppen azért húzódtak ide félre a bizottság tagjai, a szerény hálvalasztó udvarozójába, — mert a grand hotelben nem lehetett nyugton ebédelni a rájuk töltölő sápiaktól. Azzal az ő tíz forintjukas millióknak jól elhelyezése s jó és célszerű munka teljesítése függ össze.

De hát ki állt jól arról, hogy e mellett a bizottság mellett is nem énekelhetik a kacsa a maguk drága nótáját?

jében; negyedszer: az állami pénzüverdek kötelez-telnek, dollár és papírpénz fejében ezüst váltópén-zeket adni ki; ezeket az adóhivatalok is, teljes értékben elfogadják; ötödször (és ez a legmerészebb határozat) a pénzügyminiszter felhatalmaztatik az államkincstárnál arany és ezüst rudakat és pénzeket letétbe elfogadni, a megelőző hét átlagos piaci ára szerint és ezekre ércz-átalványokat kibocsátani; melyek forgalmi eszköz használatok, adófizetésül elfogadtatnak; tehát fél valutát képeznek. Az amerikai határozat lényeges befolyással volt az ezüst értékének javítására; és így a német, mint az amerikai és angol piaczon az ezüst és arany közt a viszony avult; s megszaporodott ezüstpénzük értéke uo.

Az „Egyetértés” szerint Bécsnek városában rendes bíróság előtt furcsa bűnper van folyamat-ban. Van három vádlott. A három közül egyik osztrák, a másik magyar, a harmadik osztrák-magyar. A ki osztrák, azt megnevezik a vádlóel-ben s oda állítják a bíróság elé. A ki osztrák-magyar: azt is megnevezik a vádlóelben s azt is oda állítják a bíróság elé. A ki magyar: azt sem meg nem nevezik a vádlóelben, sem oda nem állítják a bíróság elé. S vajjon miért kímélik a magyar embert osztrák bíróságra, császári királyi államügyészek Bécsnek városában? Mivel a magyar ember Tisza Kálmánnak bizalmas embere s a kormánypártnak előkelő politikusa. De mi hát a bűntény? Bizony az furcsa kis bűntény. Miután pedig ilyen csodálatos bolond igen sok van a világon, tehát olyan ember is akad, a ki hízlekedik a bolondságnak, cizmet, rendet, rangot ajánl drága pénzért s felajánlja szolgáltatást a legjobb bajszpódrót, a legcsalhatatlanabb tyukszemtapaszt a leghatékonyabb arczbőrfinomító rizsport, a legbiztosabb kopaszság elleni kenőcsöt, a legvalószínűbb „udvari” cizmet, a legfinomabb „vaskorenarendet” s több ily csodátékonny malatáczukrot megszerezni, kieszközölni. Amde az ilyen kópé üldözi a törvényt. Ilyen kópé került most a bíróság elé Bécsnek városában, és semmi kétség, hogy a két élelmes uri ember példásan meg fog büntettni. Jól van. A törvény: törvény. Vajjon mi ér a e monarchiában a királyi elismerés és a királyi elismerés becse és tekintélye, ha azt üzerek közvetítésével pénzért lehet szerezni, mint piaczon a zöldséget, boltban a guanót?

A „Nemzeti Hírlap” szerint, mely a jövő hó elején a „Hon”-ba olvad s így utolsó cikkeit ismertettük, a kisebb polgári peres ügyekben követendő eljárás szabályozó törvényt, a közvélemény tagadhatatlanul kedvezően fogadta. A várakozások azonban csak részben teljesültek, a mennyiben az adósok reményei megvalósultak, s ezek ma még biztosabban és jobban megőve érzik magukat a hitelezők zaklatásai elől az új törvény védszárnai alatt, mint azelőtt. Naponta szaporodnak az iparkendők, kereskedelmi testületek, sőt közigazgatási hatóságok feliratai a kormányhoz, melyekben az említett törvény célszerűtlenségét panaszolják, egyes intézkedéseknek módosítását kívánják. Nevezetesen az iránt merültek fel a gyakorlati életben nehézségek, hogy a pert rendszerint az alperes lakhelyére nézve illetékes bíróság előtt kell megindítani. Ha most a felek egy és ugyanazon községben laknak, akkor ezen intézkedés nem szül nehézséget, de ha más községben lakik a felperes és más községben az alperes, akkor a felperesnek el kell személyesen menni az alperesre nézve illetékes bíróság székhelyére. Érzik az ebből eredő bajokat a kereskedők, iparosok. Segíteni kell és pedig mielőbb e bajokon, nehogy a szóban forgó törvénynek egyéb

Hát először is azoknak a férfiaknak a jelleme. Aztán pedig az a szellemi összeállítás, a hogy annak a tagjai meg vannak válogatva. Három kormánypárti képviselő, három ellenzéki, egy köztiszteletben álló kanonok, egy népszerű földbírtokos a egy közbeeslőst kiérdemelt szolgabíró, aztán meg három Szeged választotta polgár, köztük a polgármester. Itt minden visszaélés logikai lehetetlenség.

És végre a királyi biztos személye.

Hideg, megközelíthetetlen alak. A ki nem igér, hanem ad; nem beszél, hanem tesz; nem biztat, hanem segít; gavallér a szó legtisztább értelmében. És a mellett tud dolgozni, s a mit más dolgozik, azt megintélni.

Hanem egy hibája van: az, hogy nem szereti az anekdotákat.

Például Józsa Gyuri adomáját, a ki tisztartóját úgy szerződtette, hogy „semmi fizetés, hanem szabad lopás,” — vagy báró W. hazánkfiát, a ki azt mondta egyszer Eötvösnek: „wer sich schämt, der wird nie reich.” (Nem is lett gazdag Eötvös, már t. i. a József.) — Vagy Ferenc császárat, a ki a szegényül maradt (elemezei főnöknek azt mondta: „az ökr a jászolhoz van kötve, miért nem evett?” — Vagy a belabányai hevérekét, a kik azt mondták, hogy nem kérnek semmi fizetést, csak azt az aranyport a mi a ruhájukra ragad.

Hanem hát Tisza Lajos az ilyen adomákat nem gúnyozza: azért nem is lesz népszerű ember soha. S éppen azért való Szegedre királyi biztosnak.

A ki ezt megintélni legkompetensebb, az én igen tisztelt barátom Dáni Ferencz, főispán azt

jó intézkedései is csak írott malaszt maradjanak.

Az „Ellenőr” szerint az alkirály letétele szerencsésen átszeli az egyiptomi kérdést a veszélyes Scylla és Charybdis között, s Európa oly válságtól menekült meg, mely bármily kevésse látszott is eleinte vészthozónak, a legnagyobb bonyodalmakká fejlődhetett volna utóbb. Ekként az európai diplomácia ismét egy sikert írhat fel a maga javára s a siker nem utolsó azon diadalok közt, melyeket a legújabbban lefolyt évtizedben kivívott s melyeket megbizonyított a képességét s visszaszerelte a népet bizalmát. Leginkább szerencsét kívánhat azonban magának Franciaország a dolgok illető szerencsés fordulatát miatt. A francia közérzettség közel kilencz éves óta, egyetlen fontos kérdésben sem engadalmazta magát, ha a kedve nem engedelemkedik s a szultán pártfogásába veszi őt, fegyveresen avatkozik az ellentétele csunya kudarcot vall. Európa tehát két napnál eszelte még azon eshetőség előtt állott, hogy Franciaország fegyveres expedíciót indít Egypton ellen s Anglia nem támogatta volna Franciaország fegyveres actióját, sőt ez actió egyenesen felkeltette volna az angol féltékenységet. Franciaország, nyakán az arab lázadással és az egyiptomi actió terhével, tán hosszabb időre megbénult, s ez idő alatt esetleg Európában történhetek volna dolgok az ő beleegyezése nélkül, sőt akarhatja ellenére.

Sétateregyleti közgyűlés.

Tartott f. hó 22-dikén. Az igazgatóság egy jelentéssel nyitotta meg, melynek kivonata következő:

Tisztelt közgyűlés! Mult évi működésünkről számot adandók, egész általánosságban elmondhatjuk, hogy pénzügyihez képest azon voltunk, hogy a sétatér a közönség igényeit kielégítse. A személynél körül be kell jelentenünk, hogy új kertészt állítottunk be, ki egyszerűen a városi befizetési munkát is végzi. Köteles a sétatéri virágápolást díszesen kiállítani, s bizonyos mértékig szőnyeg növényekkel ellátni.

Az egyleti börtények körül jelenteni kell, hogy a tő kikötőjét és zugját újra kellett csinálnunk; a tő börtényzárását a korcsolya-egylet megajutott. Az egyleti jövedelemtől és kiadásokról a pénztárnok számadás tesz jelentést. Fel kell említenünk, hogy egy öntöző szekeret készítettünk.

Az alap bevételei és költségeiről számadásunkat a városi számvéviszék elébe leendő beadásra elkészítettük. Két örömdetes tétel van benne. Egyik a gróf Péchy Mórád nagyméltósága 300 frtos adománya, a másik a pünkösdi tésztés szerinti adakozás a közönség részéről, mi 386 frtot jövedelmezett; az az önkéntesség, melylyel a sétáló közönség bementi díját fizette, kelemeneseen lepte meg az igazgatóságot. Anyanyival is inkább, mert régebbi jövedelmi forrásaink kezdenek apadni a fűtermésből, mit eddig hirdetni nem kellett, hirdetés mellett is csak 149 frt 50 krt bírtunk bevenni, mi mult éveiktől pár forinttal alább maradt; falkoláinkkal pedig azon hajba vagyunk, hogy árnyék- és póczegerek miatt, melyek különösen vadgesztenyéinket pusztítják, folyvást költözökönnünk kell, s a verseny-társak miatt inkább csak saját szükségünket fedezik.

Az alap előbbi évekből az egyletnek még mind tartozik 391 frttal. Bár az idei 501 frt pénztárnaradék képes lett volna törleszteni, az igazgatóság az egylet tagjai nézetét vélte érvé-

mondta nekem, hogy „valóságos isteni gondviselés: ujjszámítás volt Tisza Lajosnak királyi biztosni ide küldetése!” s a merre csak jártunk, mindenütt úgy mutatott őt be a népnek, mint Szegednek a gondviselés által kiválasztott ujjal-kötőjét, a miért a szegény reménykedő nép mindenütt lelkesülten kiáltá utána, hogy „áldja meg azisten! tartsa meg jó egészségben!” A mit mi is utána mondunk: sőt kívánnunk.

Hanem azért az undok-békek csak azt kiabálják minden léptére „nem jól van! rossz kormány! nem kell nekem! nekem sem.”

A szegedi legenda.

Ezt a legendát szegediekől hallottam. Körülbelül most száz éve, hogy Szeged város porig leégett. Akkor is büszke Szeged magyar város volt. A lakosság sirva üldögélt házainak füstölög romjai fölött s azon sohajtozott: vajh lesz-e még valaha Szeged, olyan szép és olyan nagy, mint a milyen egykor volt?

Ekkor egy jóslat keletkezett, mely szájról-szájra kelve, elterjedt az egész nép közt s mind e mai napig fennmaradt.

„Akkor épül fel Szeged olyan nagygyá és széppé, mint hajdan volt, mikor a halottak viszatérnek a városba.”

A nagy katasztrófa napján a dúló vízár felszaggatta az alsó város temetőjében a sirhalomokat s egyszer csak azt látta a töltésekre menekült népség, hogy a halottak jönnek vissza koporsóikban az elhagyott utcákra.

Most aztán szentül hiszi a nép, hogy a régi jóslat teljesül éssébe közelit.

En is hiszem.

Isten segítsen rá bennünk.

nyesíteni, a midőn a sétatéri alapot a sétatér szépitése fejletésében a közönséggel tovább is támogatni akarja. Az ülhelybeni szükségletet a 140 vaslábu pad mellett az által kívánta fedezni, hogy a vaspadokat a főjárdára vontuk össze, s a mel-lék utakat padokkal láttuk el. Legközelebbi teendőnk, a parti szekérutak bővíztetése. Másik szükséglet a két órázhelyen új épületek fel-állítása, mert a meglevők a sétatér szépségét nem emelik, e mellett maholnap lakhatatlanná válnak.

A mult év folytán két kívánatos indítvány merült fel. Az egyik a sétatér-utczának a hid-utczával járdávali összeköttetése, minek létesítésére a hatóságok e közgyűlésből fel kellene kér-nünk. A másik egy nyomásos vízvezeték előállítása, mely a szekérut és járdák kényelmesebb öntözését, a kiosk és nyári színház tere előtt szökőkutak felállítását tenné lehetővé. Az igazga-tóság Korbuly József varuti mérnök úrtól egy tervet s költségvetést volt szerencsés nyerni, mit a közgyűlés eléterjeszt, felkérve, hogy a mérnök ur szíveségből tett fáradságos munkájáért köszö-netet szavazzon. E terv szerint a vízvezeték mintegy 5000 frtba kerülne. Az igazgatóság bizva az egylet tagjai áldozatj készségében, a vízveze-tékre kívánatos összeget akép véli előállítani, hogy levén az egyletnek 1885 végeig fennállha-tási éve, a részvényesek kisorolása után fenoma-radók jövedelmét fordítsa e célra. Hogy számítá-sunkba meg ne esatkozunk, a várossal azon szerződésre kellene lépünk, hogy az egylettulaj-donát képezz börtényárat hagyja mindaddig az egylet kezében, míg e terhet nem törleszti; vagy ha a husz év lefolyása után az egyleti vagyont szerződésszerűleg; magához kívánja venni, vegye át a vízvezetékkel keletkező és még le nem törlesztet terhet is. A visszafizetésre azon segéd-forrást sem szabadna számításon kívül hagyni, miszerint a sétatér pártól közönségtől évenként e célra tisztességes összeget várhatunk. — Ezeket kívántuk a t. közgyűlésnek mult évi mű-ködésünkről, czélba vett fáradozásainkról jelenté-ni, felkérvén tanácskozáss alá venni, s az igazga-tóságot támogatni.”

A fennebbi jelentés alapján felkérőndőnek határozottatott a városi bizottság, hogy a sétatéri két órázh helyébe alkalmasabb helyre, új óráh-zakat építtessen, melyek a börtényutól költségvetés szerint 500—500 frtba kerüljenek. A sétatérre vezető utcák kijavítása érdekében oda uta-sítottat az igazgatóság, hogy nem csak a sétatér és Hidutca járdávali összeköttetése, de egy-szersmind a sétatér-utca másik felének járdával való ellátását is szorgalmazza. A vízvezeték ügyé-ben később Melicsok Frigyes vasuti mérnök úrtól szintén érkezvén be egy második tervet, mi-után mindkettő Pesten a mérnök-egylet bírálata alatt áll; azon időre, midőn leérkeznek, rend-kívüli közgyűlés összehívása határozottatott, mely a fejedet kimutatása után ez ügyben határoz. Ad-dig is megbagytatott az igazgatónak, hogy a sétatérén ivóvízre kutatásokat tétessen, s ha talál, még egy kutat állítsasson; a kiosk mellett kutat pedig vascsőre vétesse. A tavalyi és idei pün-kösdi adakozás sikerülte következtében elhatáro-ztatott, hogy jövő évtől fogva a fűtermés ne adas-sék bére, hanem házilag kezeltesék, mégpedig úgy, hogy nem a jövedelmezőség, hanem a föld-nek gyepszerű folytonos kaszálata legyen irányadó.

A sétatéri részvényekből még 34 lóvén ki-sorsolandó, 12 kisorsolatló, a következő részvény tulajdonosok nevére: dr. Fischer Lajos 29, Csiky Imre 11, Babos Sándor 66, Molnár Sándor 77, dr. Haller Károly 26, Ákoncz József 15, Ritter Gusztáv 18, Stein János 31, gr. Eszterházy Géza 89, idős Merza Joachim 16, Haller Rezső 76, Tauffer János 35 számú részvénye.

A leköszönések és választások következtében, a tisztviselőség a régi maradt. Tisztletbeli vá-lasztmányi tagokul megválasztattak és felkértek gr. Karacsai Sándor, Girsik János, Korbuly Jó-zsef, Gamauf Vilmos, Melicsok Frigyes, Wagner Frigyes urak.

Végül elnök Tauffer Ferencz, igazgató Kö-váry László, pénztárnok dr. Hintz Györgynek fá-radózásiakért köszönet szavaztatott, s a számadók-nak a felmentvény megadatott.

Törvényszéki csarnok.

A rendjelszédelgési lostrányper-nek tárgyalása tegnapielőtt vette kezdetét Bécs-ben. A vádlottak Schweizer Leopold, az „Oest. Korrespondenz” szerkesztője 64 éves, bölcsészettud-or s Sonnenberg Ignác Nándor budapesti szű-letű zsidó journalistá, 35 éves. Ezen két uri egyén több másokkal együtt consortiumot alakított rendjel s udvari cizmek megszerzése végett s ezen czim alatt több nevezetes egyéntől s kereskedők-től nagy összegeket zsaroltak ki. Előkelő szemé-lyekkel, köztük a már említett kiváló magyar-oroszági személyiség, állottak összeköttetésben s ezek által, mindent kieszközölhettek. Esetleg képe-seknek hirdették magukat arra is, hogy katonasághoz beidézett egyéneket kiszabadítsák. Frober János vendégöltölt 250 frtot, Kafka Lajostól 100 frtot, Kmet Beatrixtól (férjének a katonaságból megezbabításáért) 200 frtot, dr. Richter Fri-gyestől 3000 markot, másoktól még nagyobb összegeket is vettek fel. Mily jól mehetett az szék-

tanúsítja azon körülmény, hogy az eredetileg szegény Sonnenberg 1878-ban januártól augusztusig mintegy 10,000 forintot adott ki. Levelezéseik nagy részét lefoglalták, abban sok nagy ur van promittálva. Randjel- s czimsovár egyének mindig akadnak s előlegek buszán folytak be, habár az alkudozások — s ez a botrányer főnyújtja — a kívánt eredményre soha sem vezettek. A királyi ügyészség a két fővádlottat csalásban kívánja elmarasztaltatni. — A tárgyalás délelőtt tíz órakor kezdődött, Schweiger udvari tanácsos elnöklöte alatt. Előkelő körökből nagyszámu közönség volt jelen, Sonnenberg egészen öntudatosan lépett fel: a hallgatóság közt levő ismerőseinek integetett, üdvözlögette őket. Schweitzer eleiben nyomott hangulatot tanúsított. Az előzetes személyes kérdések után Soós közvádó felolvasta a vádlevelet, melynek megtörténtével a törvényszék áttért első rendű vádlott, Schweitzer Lipót kihallgatására. Első sorban Frohner ügyében hallgatták ki, kitől 250 forint vettek fel vádlottak azon ürügy alatt, hogy az „udvari szállító” czímet szerzik meg neki, ha a fődvarmesteri hivatal tisztviselőit megvesztegetik. Schweitzer tagadja, hogy a fődvarmesteri hivatal tisztviselőinek megvesztegetésére Frohnerrel pénzt követelt volna. „Ajánlók”-ról vádlott utánjárásáért a fődvarmesteri hivatalnál egy második találkozásunkról volt szó. — A Frohner által küldött 250 forint felét Sonnenbergnek adta. — Befolyása csak annyi volt, hogy információkat szerzett az „udvari szállító” czim iránti kérvény támogatására, s hogy annak gyors elintézését szorgalmazta. — A felelőli soha sem kért pénzt. — Richter ügyében, ki szintén „udvari” czim után áhítozott, vádlott egy felség-folyamodványt szerkesztett, a mely kedvezőleg intéztetvén el, Richter 1000 márkával jutalmazta fáradozását. — A 3000 márkáról semmit se tud. Kmetnek a katonai szolgálatról való felszabadítása ügyében a hadügyminiszterrel járt. A kérdésre vonatkozó okmányokat tartalmazó levelében Kmetnek 200 ft volt, melynek felét Sonnenbergnek küldte. Másnap folytattna a tárgyalás, igen érdekes részletek derültek fel. Schweitzer elmondja, hogyan ismerkedett meg Sonnenberggel, ki neki az Oeszt. Correspondenzért 8000 forintot akart adni s abból 800 ft foglalt le is fizetett, de az alku — mérvadó körök kifogásai miatt nem jöhetett létre. Schweitzer a tárgyalás alatt rosszul lett, de kevés vártatva magához jött és egy székre támaszkodva folytatta vallomását. Sokkal érdekesebb volt Sonnenberg kihallgatása S. izmos természetű, értelmes arcú fiatal ember, sűrű barna szakállal; felépése önhitt. Tagadja, hogy Frohnerrel, midőn neki az udvari czim kieszközölését megígérték, vesztegetésre való pénzt kértek. — Vádlott azt állítja, hogy Lissánál megebesztelt; a közvádó constaltja, hogy az nem igaz, s hogy S. katonakorában csalással párosult adósságcsinálás, szemtelen magaviselet és fegyvelembontás miatt ismételt vasra veretett, rangjától megfosztatott és három havi börtönt kapott. — S. erre [nem emlékszik. (Élénk derűltség.) A Richter-ügyben azt vallja, hogy Richter ajánlatáról értesítette ama budapesti személyiséget (V. G-t megígérte közvetítést; egy állapodtak meg, hogy R. elküld 16,000 márkát. (R. a tárgyalás folyamán értesítette a tvszéket, hogy a letéteményezett összeget már jun. 22-én visszakapta.) Dr. Markbreiter azt állítja, hogy a többször említett bpesti személyiség csak oly formán ígérte meg, hogy az illetékes körök figyelmét fel fogja hívni Grillmayer Gyáros érdemeire. Ezért pénzt nem kért, csak annyit említett, hogy egy kölcsön kívánatos volna. Közvádó megjegyzi, hogy ama budapesti személyiség levelében közösi érdekekről van szó. — Sonnenberg erre azt feleli, hogy ama budapesti személyiség nem jól beszél némelől és a leveleket nem maga írta. A törvényszék kihallgatta ezután Westermayer udvari tanácsost és Wlaszek udvari titkárt, a fődvarmesteri hivatal tisztviselőit. Ezek kijelentik, hogy Schw. bizalomnak örvendett és pártfogása a fődvarmesteri hivatalnál figyelembe vétetett. Ezután Frohner és Schoberné hallgattatták ki, és a tárgyalás elnapoltatott holnapig. Remélik, hogy a bizonyítási eljárás holnap be fog fejeztetni.

Irodalom és művészet.

A magyar irodalom 1878-ban.

A magyar könyvkereskedők egylete megbízásából Makáry Gerő „Magyar könyvészet 1878.” czimmal az idén is közzétette a mult évben megjelent összes új vagy újra kiadott magyar könyvek és térképek jegyzékét. A gondosan készült jegyzék igen élénk világot vet a mult évi magyar irodalmi tevékenységre. Számra nézve ez a tevékenység szembetűnően nagy. Megjelent a mult év folyamában magyar nyelven 1063 eredeti mű, 1171 kötetben és 136 fordított mű 167 kötetben vagyis összesen 1199 mű 1338 kötetben. A huszonegy osztály között, melybe szerző a megjelent műveket tudománysszakok szerint csoportosítja, első helyen áll a jog- és állam- s a vele rokon tudományok csoportja összesen 213 művel; ezt követi a hittudomány s ájtatossági könyvek csoportja 121 művel. A többi szaktudományokban is meglehetősen nagy volt a produktio s a természettudományok, gazdasági, közgazdasági,

technikai, orvostudományi stb. csoportokban mindent tekintélyes számu munkával találkozunk. A naptárak és évkönyvek csoportjában 83 műszerepel. Aránylag legeszkélyebb az írói termelés a szépirodalom terén. Költemény összesen 35 kötet, szinmű 18 eredeti és 9 fordított, összesen 27 kötet jelent meg. Regény, beszély, tárocaziakk, adoma és mese összesen 81 munka szerepel 121 kötetben: ezek közül 45 munka 60 kötetben eredeti, 36 munka 61 kötetben fordított. A könyvszetet igen érdekes hirlapiradalmi statisztika egészíti ki. E szerint 1878 elején összesen 284, 1879 elején 319 politikai és más tartalmu napi és heti lap s folyóirat jelent meg magyar nyelven. A szaporodás tehát igen jelentékeny s összesen 35-öt tesz; e számnak kisebbik fele — 17 — a szakközönyökre esik, mi minden esetre örven detes jelenség. A politikai napi lapok egy év alatt 18-ról 23-ra, a politikai napi lapok 26-ról 28-ra, a vidéki nem politikai lapok 63-ról 68-ra, a szépirodalmi és divatlapok 14-ről 18-ra s a szakközönyök 107-ről 126-ra emelkedtek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. jun. 26.

— A külföldi megegyi ügyelet, közgyűlési határozat következtében, feloszlott. A kis-külföldi megegyi jótékony ügyelet alapszabályai, a királyi belügyminiszterium által, folyó évi 28.238 szám alatt, a bemutatási záradékkal ellátottak.

— Háromszék megye törvényhatósága területén, alakult kézdívasárhelyi kereskedő ipartársulat alapszabályai, a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által folyó évi 13.011 szám alatt törvényes bemutatási záradékkal ellátottak.

— Lapunk előfizetői tisztelettel kéri a kiadóhivatal, hogy előfizetéseiket a jövő évnegyedre megelőbb megújítani sziveskedjenek.

— A fillérestételeket jótékony csalókra és egyleti szervezett utján állandósítani: ebből a célból azon urhölgyek, kik ez estélyeket eddig is rendezték, azok létesítése körül fáradoztak, a napokban értekezletet tartottak Simon Elekné urasszony elnöklöte alatt. Az értekezlet egyhangúlag elfogadta az eszmét s a létesítő bizottságot is megalakította, még pedig a következők: Simon Elekné elnök, Höhn Lipótné alelnök, dr. Bakonyi Józsefné pénztárnok, Gáman Zsigmondné titkár, ifj. K. BIASINI Domokosné, Bogdán Istvánné, br. Bornemissza Ignácóné, Donogány Gergelyné, Finály Henrikné, Fischer Lajosné. Frits Albertné, Hutfless Károlyné, Jenei Árpádné, Nagy Lajosné, Páncsél Imrénés és Stadler Károlyné, mint bizottsági tagok. Együttal, hogy a férfi közönség részvételét is biztosíthassa a fillérestételek rendező egylet számára, az értekezlet elhatározta a létesítő-bizottság tagjainul megnyerni Finály H., dr. Fischer Lajos, dr. Jenei Viktor, K. Papp Miklós, Bogdán István, Szász D. dr. Groisz G., Péterfi Dénes, ifj. dr. K. BIASINI D., Rucka Tivadar, Losonczy J., dr. Szombathelyi József Salamon A. urakat, kiket a bizottság részint már fölkerít, részint ezután fog fölkeríteni s kik közül már többen természetesen a legnagyobb örömmel ígérték meg részvételüket. Ugyanez értekezlet elhatározta egy táncozzal egybekötött fillérestételek megtartását is, mely mint már tegnap jeleztük, hétfőn a Báuffy-kertben lesz s az előjelékből ítélve, a legszebb eredménnyel kecsegtet.

— Főlkérjük mindazon egyetemi polgár urakat, kik a tud. egyetemi körnek a szünidő alatt tagjaivá óhajtanak lenni, sziveskedjenek a végett neveiket a kör helyiségében kitett ivre sajtókezüleg annál is inkább följegyezni, mivel mind addig tagoknak nem tekinthetők, s a tagokat megillető jogokat nem élvezhetik. A szünidő bizottság nevében. Kolozsvárt június 27. 1879. Szabó Gyula, elnök. Sárközy István, titkár.

— Az unitariuskor leányiskolájában a nyilvános közviszsgálat hétfőn, június 30 án délelőtt 8—12 óráig fog megtartatni — mire a t. szülők és érdeklődők tisztelettel meghívottak. Kolozsvárt, június 28 án 1879.

— Testvérgyilkosság. Csik-Szeredéből írják lapunknak, hogy az ottani kir. törvényszék közlebről tíz évi súlyos börtönre ítélte Gyergőszárhgyi Kozma Józsefet a testvérén Kozma Istvánon elkövetett emberölésért, a mely közel áll a gyilkossághoz. Az eset a következő. Kozma József és Kozma István testvérek a nap-szám csekély volta felett összevesztek. Kozma István (az erősebb) bátyját jól elverte. — Kozma József ez eset után pár órával este bement Csergő Igáncsához a végett, hogy ez bocsókat megvárja I. Csergőnél sok nap-szám volt bálni, a kik az udvaron aludtak. Ezek között Kozma József megpillantotta öcsösét Kozma Istvánt, a ki őt kevéssé előbb elverte volt. Minthogy testvére aludott, elérkezettnek látta az alkalmat arra, hogy bosszút álljon rajta s az alvó nap-számoknak keze ügyében álló fejszéi közül egyet felragadvá, azzal „oly súlyos csapásokat mért testvéreire, hogy a koponyájá megrepedt s pár nap múlva az ütés következtében meg is halt.

— Pályázat. A szilácsi tek. fürdőigazgatóság a kolozsvári m. kir. tud. egyet. orvos-tanhallgatók segélyegyletét azon kedvezményben részesítette, hogy f. é. augusztus 1-től szeptember 15-ig ingyen lakást, fürdést és gyógykezelést aján-

lolt fel két egyleti tag számára. Nevezett egylet tagjai, kik ezen kedvezményben részesülni óhajtanak, felbírtnak, hogy a megkívántatók orvosi bizonyítvánnyal ellátott folyamodványokat f. július hó 15-ig a kolozsvári m. k. tud. egyet. orvos-tanhallgatók segélyegyletének szünidei bizottságához nyújtsák be. Kolozsvárt, 1879. június hó 27-én. Pataky Jenő, biz. elnök. Szentkirályi Geyza, biz. jegyző.

— A székelly-kereszturi állami tanítóképezdénél az 1879—80-ik tanévre az első évi tanfolyamra felvételnél 15-ik életévüket betöltött oly ép testű növendékek, a kik a gymnasium, real vagy polgári iskola IV-ik osztályát oly eredménnyel végezték, vagy a megfelelő tantárgyakból a felvételi vizsgát — a latin- és görög-nyelv kivételével — sikerrel teszik le. A felvételi folyamodványok keresztlevéllel, a testi épéséget tanúsító orvosi, valamint iskolai bizonyítvánnyal, ugy az ösztöndíjban részesülni kívánók részéről a családi állapotot és a szülők vagyoni állását tanúsító teljes hiteltő okmányokkal felszerelve folyó évi augusztus hó 15-ig a képezdél igazgatóságához címezve beküldendők. Sz. Keresztur, 1879. jun. 26-án. az igazgatóság.

— Magyar muzsa az „uj hazá”-ban. Dolni Tuzlaban a bosnyák fiak szorgalmasan látogatják egy vándor horvát színtársulat előadásait. A társulat egy ottani vendéglő kertjében ültöt tanyát, s műsora tulnyomlag magyar darabokból áll. A napokban Szigligeti „Vén bakancsok és fia a huszár”-ját adták elő telt ház, illetőleg „kert” mellett nagy sikerrel. A darab horvát fordítása meglehetősen jó volt, de a kiállítás és jelmezek annál gyarlóbbak. Magyar népeletről és viseletről természetesen szó sincs a darabban, s csupa szlavóniai paraszt, soksz menyeske fordul benne elő; a huszár olyan volt, mint egy bosnyák lovas zapité, egyszóval, a darab egészen át volt alakítva a horvát közönség szájá izéhez. A közönség rendesen nagy áhítattal nézi végig a darabokat a kertben s este 9 órakor az imám hiába kiáltja az igazhívókat Allah dicsőítésére, bizony senki sem hagyja ott a színházat s az ott látható és hallható szobbnél szebb dolgot.

— Megrendítő csapás ért egy győri polgárt, az ottani lapok egyikének s több nevelészet-i szaklapnak munkatársát: Schön Bernátot. Ötöd- fel éves fiaskája a Győr-Siget község közepén fekvő mély pocolyába belehalt. A szegény fiu egy békát vett üdöbe, mely az árokba ugorván, egy kihazta őt sodrából, hogy utána bukkott és néhány perc múlva halva húzták ki fönné. Az odasietett orvosi s egyéb segély hasztalan volt. Ily nyílt árkokat a helységek látogatott pontjain valóban nem volna szabad megtűnőnek az előjáróságoknak.

— Ne játsszunk a tűzzel. Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban Szeged mellett, az alsóvárosi tanyákon. Egy Rózsa nevű tanyai gazda f. hó 20-án feleségével együtt Horgosra ment piacra; két kis fiacskájuk, mikor kora reggel indulóban voltak, még aludt; tehát more patrio rájuk zárták az ajtót s egy távoltak el. A kis fiuk fölérve a szűk úton mebotvén a házról, unalmukban mindenféle játékokhoz fogtak; a közben rátaláltak a gyufára is s mi természetesebb, mint hogy ezzel is kezdtek mulatozni. A veszedelmes játékból aztán az lett, hogy a „tisztá ágy” tüzet fogott s oly nagy füstöt fejlesztett ki, hogy a két ártatlan gyermek megfulladt. A szomszédok későn vették észre a bajt s már akkor a szegény gyermekeket többé nem lehetett életre kelteni. A hazaérkezett szülők tájdalma leírhatatlan.

— A mikor a súlyos testi sértés nem büntetetik. Érdekes ítéletet hozott a mi-nap legfőbb ítélőszék. A fehértomplói kir. törvényszék Lyuta Birta Györgyöt, ki mivel nejt házasságtörésen kapta, a csábított súlyos testi sértést követett el, hat heti börtönre ítélte. A kirtábla ez ítéletet megerősítette. A legfőbb ítélőszék azonban a „M. Themis” szerint a következő ítéletet hozta: Védlott felekezése mindkét bírósági ítélet megváltoztatása mellett Lyuta Birta György a súlyos testi sértési vád és következményeinek terhe alól, büntethető cselekmény hiányából felmentetik. Indokok: Mert a vizsgálati adatok szerint Lyuta Birta György azon alkalommal ejtette Guczu Juonon az orvosi látletben körülírt súlyos testi sértést, midőn Guczu Juon a vádlott nejevel elkövetett házasságtörésben vádlott által tetten érte. Ily körülmények között Lyuta Birta György, mint férj házasságtörés megrontása miatt jogos felindulásban sérelmezvén Guczu Juont, ezen cselekménye bűnvádi bezzámítás alá nem esik.

— A levél, melylyel a kambridgei hercege a végzetes sorsú Napoleon herceget az afrikai angol hadsereg főparancsnokának Chelmsford lordnak ajánlotta, ily bizalmas sorokban hangzott:

„Kedves Chelmsford lordom! E levél önnek a császári hercege által lessz átadva, ki saját egyéni óhajából megy Afrikába, hogy ott a zulus ellen folyamathban levő hadműveleteket a lehetőség szerint végig nézze. A hercege e szavaknak kiválóan élt. Kinyilatkoztatja óhaját, hogy hadseregünkbe maradhasson; hanem a kormány nem találta ajánlatának e kívánata teljesítését. A helyet a kormány felhatalmazott, őt s sir Bartele-Frérét levelében megkeresni, fogadják őt barátsággal s legyenek segélyre, hogy a meddig lehetséges,

hadsapataink expediciót követhesse. Kiténő fickó, jókedvű s kedélyes, kinek az ifjabb tűztérítetek között számos barátja van. Azt hiszem könnyű lesz haladnia, Ha e tekintetben szolgálatra lehet, igen lekötöle. Maradok stb.

— Magas életkor. Mikor a német császár, még mint trónörökös, Angusztia hercegnővel összekelt, egy öreg ember is a tisztelet nála a többi közt s előadta, hogy ő is nőül vesz egy 61 éves matrónát, hogy ne kelljen napjait magányban töltöni. Most, a német császár aranyenyegzője alkalmával ez a matróna, mint 111 éves aggastyán, üdvözlő iratot intézett a császárhoz. A császár magához rendelt Berlinbe, s mivel elég jó módjánál fogva a német császár pénzbeli ajándékát visszaütasította, a császárné egy emailleirozott karperecet adott neki a jubiláló pár arczképével.

— Walszer Ferencz budapesti gyárában készült lecsendők az e hó 21-dikén Leob-schützben (porosz Szilénia) tartott tartományi tüzoltó gyűlésen, az ott számosan megjelent német gyárosok között az egyedüli állandóval, a nagy aranyéremmel díjaztattak. Minthogy ezen eset is a magyar ipar haladottsága versenyképességéről tanusodik, örömmel említjük fel.

— A azár parancsára Oroszországban most hat új fogházat építenek 3600 fegyenc számára, a mi harmincz millióba fog kerülni. Később meg nyolcz fogházat fognak építeni.

— Klé lesz az örökség? 200,000 forint örökség gazdáját keresik Bécsben, a kinek holléte nem tudatik. Cebelka Zsófiának hívják. Egyetlen rokona az örökös a Bécsben néhány nap előtt elhalt, város-szerte ismert Baltauf nevű különöznék, ki feltűnő szalmakalapjai, ruházata, s kóborolni szerető életmódja által lett híressé. Cebelka Zsófia ezeltől 10 évvel mint nevelőnő indult neki a nagy világnak, s azóta mit sem hallottak felőle. Ha elő nem kerül, e szép örökség az államra esik.

— Hurozsolkodás hazafelé. A szegedi belviznek habár lassu, de folytonos apadása következtében az alsóvárosban is újabb részek kezdenek a víztől megszabadulni. A sz.-háromság utcán kivül, a melynek alsó fele részre már teljesen száraz, az alábbeső, de magasabb fekvésű utcákról is huzódik le a víz. S a mint ez fokozatosan így halad, hasonló arányban szaporodik az alsóváros lakossága is létszámában. Megható látványt nyújt, midőn a család, tudomást szerzévén ősi tűzhelyének elfoglalhatásáról, összeszedve száműzetése helyére magával vitt holmijait, kocsiu hurozsolkodik hazafelé; a nők és gyermekek az ágyeműs nem ritkán a „kis és nagybőgre” közül kíváncsian, félve tekintgetnek körül a kocsirol, míg a férfiak nekigyürkőzve a kocsi után ballagnak, vigyázva a saroglyához kötött téhnre s kis borjára. Mind körülben mutatkoznak az ily képek a sz.-háromság utcában, egy hogy többször kocsi kocsi ér, nem ritkán a már hazatelepített „böczőnek” való tatkarmánnyal és az alsóváros legfőbb természetnyével, paprika-palántával megrakva. Van aztán otthon frás-faragás, kopácsolás! Sok helyen a még hasznavehető fanemű házártszek már szép rendben össze vannak rakva: több helyen pedig a rögtönzött fabódéból esténként barátságos gyertyavilág hirdeti a család hazaérkezését és együtt-létét.

— Jelenet a bécsi választási mozgalomból. Bécs főváros Landstrasse kerületében tegnap választó-gyűlés tartottat, melyben, mint a bécsi lapok írják, a következő furcsa jelenet játszódott le. A gyűlés folyamában fölép dr. Mandl; párt-hívei zajos tetszéssel fogadták. De mielőtt beszélni kezd, dr. Grubler kér szót; a jelöltségek tárgyában akar nyilatkoznai. (Ellenmondás a Mandliánusok részéről.) Grubler a polgáregylet nevében kijelenti, hogy annak a férfunak, a ki a polgárság által adományozott legfőbb és legfontosabb mandatumra pályázik, moscoltalannak kell lennie. De egy legutóbbi esküdtzéki tárgyaláson az ítélet dr. Mandl ellen szolt, s ezzel a becsülete ellen emelt súlyos vádak nem alapnülkülnek mondatnak. A mig ez ítélet jogérvényben van, határozottan tiltakoznunk kell dr. Mandl jelöltsége ellen. (Tetszés és zajos ellenmondás.) Weissenberger elnök kijelenti, hogy sajnálja e nyilatkozatot, „minthogy ma csak a jelöltek meghallgatása áll naprenden. Huber (az elnökhez:) Önnek e nyilatkozatot meg nem kellett volna engednie (Tetszés a Mandliánusok részéről. Kiáltások: Szólasszabadságot. Beszéljen dr. Mandl.) Dr. Grubler (kiáltva): Ugy mi elhagyjuk a termet! E jelre a jelenlevők nagyrésze fáll s rettenetes zürzavar támad. A kerületi előjáró hasztalan igyekszik hosszas csöngtetéssel a rendet visszaállítani. Mindenki a szósók előtti térre tolong s dühös czivakodás támad az egyes csoportok közt, melyek kölcsönösen agyba-főbe piszkolják egymást. Egyes kiáltások hangzanak. Ez botrány az értelmiség képviselői részéről! Menjenek az ördögbe! Menjenek, ha kijelentették. Itt önkre nincs szükségünk! Weissenberger elnök: Uram! viseljük magukat nyugodtan. Különbön kénytelen leszek a gyűlést feloszlítani! Dr. Mandl szólni akar, de a zaj egyre fokozódik, közbe-közbe azt kiáltják: Szólasszabadságot! Ki a rendzavarókkal! A polgárklub tagjai viszont azt kiáltják: Nem, nem! Ne beszéljen! A gyűlésben a legfektelenebb zürzavar uralkodik. Dr. Mandl hívei dühös kiáltással és szitkozódással akadályozzák a rend helyreállítását. Többfelől a gyűlés berekesztését kíván-

ják. Dr. Mandl a zajt tulkiáltva ezt mondja: Az urak, kik azt ígérték, hogy távoznak, most itt maradnak lárázni. (Rettenetes tetszésaj és kiáltások: Ki vele! Ki vele! A Mandliánusok azt kiáltják: ő nem tolvaj! ő nem lump! szólnia kell!) Végre az elnök felteszi kalapját s a gyűlést feloszlottnak nyilvánítja.

— Pápai praelatus áttérése a protestantismusra. Rómában gróf De la Ville André pápai praelatus, költő, tudós a multkor a protestans hitre tért, s az olasz metodista-felekezetbe felvétette magát. Barátjához, La Valletta bibornok-vicariushoz levelet írt, melyben áttérése- nek okául azt hozza föl, hogy a római egyháznak egy dogmaticai, mint erkölcsi téren fölismeret tévedései őt arra ösztönözték, hogy evangélicumban keresse az igazságot s az üdvöt. Biztatja La Vallettát, hogy kövesse példáját, hogy ő is nyugalmat találhasson az evangélicus üdvözítő hitben.

— Orosz lovak az osztrák magyar hadsereg számára. A „Golosz”-ban az áll, hogy az e hó 8-án Bamboyan tartott nagy vásáron ügynökök igen sok lovat vásároltak 100—300 rubeljével az osztrák-magyar hadsereg számára.

— A szép Musard asszony, mesés értékű ékszereket hagyott hátra. Ez ékszerek árverezését ezeltől pár nappal kezdték meg Páriban. Első nap 534,255 frankot vettek be. Az ékszerek között volt egy pár fülönfüggő, mindegyik nagy gyémánttal, elkelt 51,300 frankon; egy collier, öt nagy gyémánttal, elkelt 124 500 frankon; másnapi árverezésre egy ritka szép collier volt kitéve, mely hét soros és összesen mintegy 500 igazi gyöngyből áll.

— Múlovarnó, a ki férfi volt. Amerikában egy múlovarnó halt meg Miss Ella Zoyra, ki férfi volt. San-Franciscóban született, már gyermekkorában feltűnő volt szép fiom vonásai arca és fekete selyemlágú nőies baja. Spenarlovartársasági igazgató vette magához a gyermeket, igazi nevén Kingsley Osmánt, ki csakhamar mint nő az aranyifjúság bálványja lett. Kaland után kalandot élt át, sőt még Viktor Emanuellel is volt légyottja, kitől egy szép fekete esőddört kapott ajándékba. Szeretődő hosszú névsort lehetne összeállítani. Husz évig bolondította a világot.

— Az alpesi hóvirágot (Edelweiss) annyira pusztították, hogy a svájci kormányzó-nács jónak vélte e virágnak a cantonokon tul való kivitelét betiltatni. Sőt ezental a kifejlett virágot csak a gyökér megsértése nélkül szabad kivágni. A tilalom megsértője 5—10 frankkal fog büntet-tetni.

A „KELET” magán távirata.

Feladatott Budapesten jun. 28. 4 ó. 40 p. éjjei
Érkezett Kolozsvára jun. 28. 5 ó. 10 p. éjjei

Oroszország nem csatlakozott a hatalmak egyiptomi actiójához.

A Schweitzer-Sonnenberg-pürben a bizonyítási eljárás befejeztetet. t

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, szombaton, június 28. 1879.

NINISS.

3 felvonásban. Irta: Hennequin és Millaud. Fordította: Csepreghy Ferencz. Zenéjét szerző: Brandl. I. szakasz: A Trouvilli tengeri fürdőn. II. szakasz: Páriban Ninissnél. III. szakasz: A Grand hotelban.

SZEMÉLYEK:

Gregvár, fürdőző	—	—	—	Várad M.
Kornizky, gróf, diplomata	—	—	—	Gabányi.
Anatole	—	—	—	Szombathelyi.
Narciss, főpincér	—	—	—	Halmi.
1 } pincér	—	—	—	Boránd.
2 } pincér	—	—	—	Szabó D.
Dupont	—	—	—	Krasznay.
Desablette, a gróf titkárja	—	—	—	Mihályi.
Fürdő szolgál	—	—	—	Lovász.
Komornik	—	—	—	Szabó Domokos.
Egy ur	—	—	—	K. Györi.
Baptist	—	—	—	Várad A.
Kulcsár	—	—	—	Osváth.
A grófné (Niniss)	—	—	—	Erdélyi Marietta.
Silleryné, özvegy	—	—	—	Krasznayné.
Georgina	—	—	—	Boér Hermin.
Anette	—	—	—	Máté Róza.
Amanda	—	—	—	Temesváriné.
Cassagnette	—	—	—	Borbélyiné.
Córa	—	—	—	Sándor-né.
Juliette	—	—	—	Györiné.
1) —	—	—	—	Pécsi M.
2) —	—	—	—	Sándor-né.
3) halásznő	—	—	—	Jánosi Vilma.
4) —	—	—	—	Kovácsky I.
5) —	—	—	—	Jelenfi J.
1) —	—	—	—	Mezei.
2) törvényszolga	—	—	—	Landos.

Fürdői vendégek.

Helyárok mint rendesen.

az előadás kezdetét kétszeri esengetés jelzi.

Kezdeté fél 8 órakor.
Vége 10 előtt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békffy Károly.

Árverési hirdetés.

Aláírt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdt. 403 §-a értelmében ezennel közli, hogy a Gyula-Fehérvári királyi törvényszéknek 4512/1878 számú végzése által Crisán Amália részére, Remetei József hagyatéká ellen 821 frt 10 kr. tőke s jár. iránti követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt ingóságok összesen 6320 frtra becsülve, u. m. Abrudbánya városszában győgszerészi joga, a Verespataki alsó- és felső Ferdinánd bánya államában XVI szám alatti 1/10 bányarésze és a Kornai Szent Simon Mentéken bánya államában XXII és XXIII szám alatti két egész bányarészei, — nyilvános árverés útján eladandók, minek Abrudbányán a városházánál leendő eszközölésére határidőül 1879. évi július-hó 11-dik napjának délelőtti 9 órája kitűzetik, melyhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklött ingóságok ezen árverésen szűkség esetében becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Abrudbányán, 1879 év június-hó 22-dik napján.

SUBA JÓZSEF, kik. bir. végrehajtó.

Van szerencsém tudatni, hogy helyi olajgyáramban az alant jegyzett lenolaj-kenczét (Leinol-Firnis), ugyanolyan kezebe tört olajfestéket rendkívül olcsó árban, legjobb minőségben árusítom, és szint úgy kicsi mint nagybani mennyiségben kiszolgáltatam.

PORTLAND-CEMENT
egyetlen raktára
HYDRAULIKUS MÉSZ
Köszvény és környéke részére
Csikó
A cs. kir. szab. kufsteini Portland Cement és
Hydraulikus mész gyári igazgatósága
JOH. G. BUCHAUER.
(225) (3—4)

1874-diki

„MEDOC” VÖRÖS BOR

mától kezdve hallatlan olcsó áron
kapható

1874-diki

„MEDOC” VÖRÖS BOR

nagyobb és kisebb palaczkokban

az Erdélyi pincze-egylet borcsarnokában,

Somlyai László

Csiky Imre

Gergely Ferencz

urak piactéri

kereskedéseikben,

(229)

ugyszinte

(2—6)

„Uj világ” vendéglő és kert helyiségében,

„Stadler kertben,”

Bogyó vasúti vendéglőjében.

100 Kilo.	100 Kilo.
Lenolaj-kencze . 46 frt — kr.	Levélezöld (Laubgrün) . 36 frt — kr.
Alapfesték fehér . 22 „ —	legfinomabb II-a . 32 „ —
„ barna v. szürke . 22 „ —	Levélezöld (Laubgrün) . 32 „ —
Kremserfehér legfin. 52 „ —	legfinomabb III-a . 32 „ —
Venetianerfehér . 46 „ —	Fekete (Flammruss) . 54 „ —
Hamburgerfehér . 38 „ —	legfinomabb . 54 „ —
Ezüst szín . 46 „ —	Fekete (Flammruss) . 50 „ —
„ finom . 38 „ —	finom . 50 „ —
Holländerfehér legfin. 30 „ —	Oekersárga világos v. sötét legfinomabb . 24 „ —
Horganyfehér (Zinkweiß) legfin. 48 „ —	Oekersárga világos v. sötét finom . 22 „ —
Horganyfehér finom . 38 „ —	Veres (Engelroth) vil. v. sötét legfinomabb . 22 „ —
„ szürke . 38 „ —	Fedélveres (Engelroth) 20 „ —
Császárzöld legfin. I-a 54 „ —	Barna (Umbrun) vil. . 42 „ —
„ legfin. II-a 46 „ —	v. sötét legfinomabb . 42 „ —
„ III-a 40 „ —	Üveges ragasz (Glaser-Kitt) . 14 „ —
Levélezöld (Laubgrün) legfinomabb I-a . 45 „ —	
(147) (22—*)	Tisztelettel KISS SÁNDOR.

Megjelent és Kolozsvárt

Stein János

zeneműkereskedésében kapható:

Niniche. Potpourri Cramertől.

Zongorára, ára 90 kr.

Niniche. Keringő. Szerző Hubans.

Zongorára, ára 90 kr.

Niniche. Polka Fahrbahtól.

Zongorára, ára 50 kr.

Niniche. Polka Kraltól. Zongorára

ára 60 krajczár.

Zeneműjegyzékek ingyen és bérmentve!

ELŐFIZETHETNI
STEIN JÁNOS
könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

A Bazar a legelterjedtebb és a legerősebb német női divatlap, a legkedveltebb és a legtartalomdúsabb lap a nemben.

25. évfolyam. 12 színezett divat képet és sok színezett kézimunka mintát fog tartalmazni.

Előfizetési ára negyedévre helyben házhoz hordva csak 1 frt 50 kr. Vidékre bérmentes küldéssel 1 frt 80 kr.

Évenként megjelenik:
24 divatlap.
24 szép tudalmi és vegyes tartalmu lap.
24 melléklet 500 szabás rajzzal.
24 melléklet különféle közlemények és hirdetésekkel.
12 színezett divatkép és egyéb minták.

Előfizethetni Kolozsvárt csakis
Stein János
könyv- és zeneműkereskedésében.

A művészet kedvelőinek!

Nem mindenki van azon kellemes helyzetben képcsarnokokat és muzeumokat, a művészet ama gyűhelyeit látogathatni, a melyek végre is csak nagyobb városok előjogai maradnak, s nem mindenkor szemlélhetni a művészetnek országokszerte elszórt remekait, így számos körre nézve a szép-érzés élesztése és kielégítése még mindig nem örömet nélkülözött élvezet marad. E szempontokból kiindulva s művészekről és műbarátokról többször és ujjong is ösztönözve jelenik meg az időszakos vállalat

„Meisterwerke der Holzschneidekunst“

a fametszés-művészet remekait az építészet, szobrászat és festészet köréből tartalmazván, melyről elmondhatni hogy a műhajlamu közönség tetszését méltán megérdemli. A családi élet és a visszavonulásban töltött szabad idő némely perczeire nézve ilyen mű nagyon kedves, a legkülönbözőbb tárgyak bőségével és technikailag tökéletes vissza adásával művészi másolatban mutatván be ama eredetieket, s a mellett legjobb művészeink némely önálló művével is kedveskedik — úgy szólva muzeum kicsinyben

állandó múkiállítás

a meghitt családi asztalon.

Az album rendezésénél mindenek előtt a szemlélő van szem előtt tartva; azoknak a kikit valamely kép és ennek szerzője közelebbről érdekel, minden füzet képeihez adott rövid szöveg fog oktatást és mulattatást nyújtani, míg a 12 füzetet minden év végén tartalomjegyzék foglalandja egybe és azoknak, a kik a művet mint egészét óhajtják megörizni bekötési tábla áll rendelkezésükre. Hol a művészet honos, jelen vállalat pártolók és barátokat nyerend. — Minden hóban 8 képdallal és magyarázó szöveggel egy-egy füzet jelenik meg, ára csak 60 kr.

s kaphatni Kolozsvárt

Stein János

könyv- és zeneműkereskedésében.

Ugyanott kapható

Bécs város ünnepi menete

(Festzug)

vázolta MAKART JÁNOS

kis kiadás 28 lapon 30 kr.

nagyobb kiadás 56 lapon 80 kr.

! Színezett kiadás e napokban érkezik !

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanács bettivel Kolozsvárt.

NOLL K. és társa,

1870 óta bejegyzett cég Bécs, Gisellastrasse 6 sz. Bécs, ajánlják magukat mindenféle állam- és üzletipapír, sorsjegy arany és ezüst pénz bevásárlására és eladására a legkedvezőbb feltételek mellett.

Vidéki megrendelések posta fordultával teljesíttetnek. (279—68) (48—50)

Ajánlnak továbbá 2 forintos

XIX-dik államsors-játék sorsjegyeket,

melyeknek tisztajövedelme különböző emberbaráti intézményekre van szánva, s melyeknek huzása 1. é. július 17-dikén fog megtörténni.

(128)

(11—30)

Papier à Cigarettes
LE HOUBLON
Fabrication Française

Pour éviter la contrefaçon suscitée par le succès sans précédent de notre Papier, exiger que chaque feuille porte le mot **LE HOUBLON**, et que chaque boîte soit revêtue de cette étiquette avec notre signature.

Le Papier **LE HOUBLON** se trouve chez tous les marchands et négociants en cigares et cigarettes.

Cawley & Henry
À PARIS
seuls Fabricants

Propriété du Brevet.

SÁRGA KRISTÓF
fehérnemű és vászon-raktára
KOLOZSVÁRT,
(bel-középutca, kisegítő alatt.)

Kül- és helyi nagy kereskedők és gyárosokkal egyenes összeköttetésben fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek kezesesség mellett, legutányosabb áron valódi árakkal szolgálni.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-ingek, chiffon, creton és madepolan szövetből, sima himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól, 3 frt 50 krig.

Férfi színes-ingek, angol oxford, creton és madepolan szövetből 100 különböző mintára, jó színtartó 70 krtól, 2 frt 60-ig.

Színes és fehér gyabjű alsó-ingek és nadrágok 70 krtól 5 frtig.

Férfi alsó-nadrágok (gatyák) mindennemű szabású, legjobb len és pamut vászonból 70 krtól, 2 frt 50-ig.

Férfi legújabb gallérok és kizelők 4 réttől legjobb chiffon szövetből rája 40 kr.

Férfi színes-szélű selyem, — len és pamut zsebkendők szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól, 7 frtig.

Valódi len fehér-zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 frt 50 krtól 7 frtig. (387—8) (72—*)

Női-ingek len és pamut vászonból, sima himzet vagy redős, 1 frtől, 5 frtig.

Női háló reklik, 1 frtől, 5 frtig, főkötők len és chiffon vászonból 40 krtól 80-ig.

Női alsó-szoknyák és nadrágok 90 krtól, 7 frtig.

Női piquet reklik, nadrágok és szoknyák, 1 frt 50 krtól 5 frtig.

Függöny nczek, gyapjú és pamut takarók, paplanok, madráczok mely utóbbiakból különösen nagy raktár tartok.

Legújabb szerkezettű esőernyők, 1 frt 40-től 15 frtig.

Férfi és színes harisnyák, gyapjú, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól, 1 frt 50-ig.

Legújabb nyakkendők, posztó, szarvasbőr és glage kesztyűk, nadrágtartók, harisnya-kötők, órasínorok sat, legutányosabb árban.

Fehér és színes-asztalnemű, mindenféle len és pamut vászon szín-tartó creton, oxford és madepolan,

színes ingszövetek

1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtájú chiffon, creton és madepolan fehér ingszövetek 80, 1.55 és 170 centiméter széles, 22 krtól 70 krig.

sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek 25 krtól 3 frtig.

Len és chiffon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himző-pamutok és ezernék, ujjon szűlőttek részére főkötők, télik és takarók sat.

Továbbá elvállalnk kiházasítás, vagy magán szükségre kívánt fehérneműek pontos elkészítését; kintűn szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem van fordítva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjahossza papír szeleten pontos mértéke beküldése mellett saját felelősségemre azonnal teljesítek, mely esetben árát és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégítő az érte fizetett összeget vissza szolgálok, vagy másokkal kívánatra kicserélem.

Legfőbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt megtartani

alázatos szolgálja:

Sárga Kristóf.

Perlmoosi Portland Cement 100 kiló 7 frt.

Kufsteini hydraulikus mész 100 kiló 4 frt.

egész hordó vételnél készfizeset mellett.

DIETRICH SÁMUEL

vas- és fűszer üzletében

Kolozsvárt.

(136)

(33—*)